

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . . . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 ар. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Літодог ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

— При зміні місяця просимо наших Передплатників о вирівнанє залеглостей, бо в противнім разі буде Адміністрація зневолена, застановити всім довжникам дальшу висилку часописи.

Однодушність в народній праці.

(+) Чимало у нас написало ся і наговорило на тему примиреня руских стороництв, чимало робило ся в напрямі т. зв. консолідації всіх руских сил, чимало укладано всяких програм і відозв в тім напрямі, натворено всяких комітетів, однак успіх всіх тих і подібних змагань був або вельми незначний і хвилиний або уемний. Причини неудач треба глядіти в тих злучках і консолідаціях, що були похожі на добре відому всім байку: Птах, щупак і рак. Вязали ся і лучили ся до діла злучайно елементи, що стояли в своїх національних засадах і поглядах на зовсім відрубних і в засаді суперечних становищах. Лучила їх звичайно лише негативна сила — ненависть і ворогованє до третього. Тим то така злучка не могла бути сильна і тривка, бо не було у всіх національної однодушности, яка би загрівала всіх до праці для руского народу.

Вірадянний приказ такої однодушности мавмо тепер в праці руских соймових послів. Коли зібрав ся галицький сойм на перше засіданє, зійшли ся по засіданю всі рускі послы на нараду і понехавши безхосенні розправи програмові, признали потребу однодушного поступованя в соймовій праці. На других сходинах обговорили рускі послы найважнійші предлози

соймові і розділили поміж себе реферати. Кождий референт має перестудировати приділену єму предлогу і здати реферат на сходинах послів. З такого розділу роботи, яка ще має бути опісля спільно обговорена, може вийти лише хосен для самої справи і в кождій важнійшій справі будуть послы забирати голос в соймі.

Ся вірадна проява показує ясно, що можлива є однодушна і спільна праця всіх руских послів, бо ж кождий з них лише «добра хоче рускій землі», а можлива така однодушність тому, бо всі рускі соймові послы стоять на народних основах і на тих основах бажають повного культурного розвитку руского народу, єго мови і письменства. Та думка, те бажанє і змаганє одушевляє всіх, тим то і можливе є однодушне поступованє, однодушна праця в тім напрямі. Потребу такого однодушного поступованя і спільної праці признали рускі соймові послы неперечно під вражінем злучки Стояловичів і сподіваної злучки Людонців з польським Колом, в якій по завзягій боротьбі поміж собою лучать ся всі елементи, що стоять на народнім ґрунті. Довголітний досвід показує, що москвофільська кляка була тим елементом, який роз'єднував сили Русинів-народовців, розбивав їх на табори, піддержував між ними ворогованє, щоби тим способом спинювати самостійний розвиток культурний українсько-русского народу яко окремішної індивідуальности. Можна сподівати ся, що зрозумінє сучасного положеня проникне і в ширші верстви і що така спільна праця на народних основах мати ме певні успіхи.

Італійскі голоси про тридержавний союз.

(X) Перед кількома днями в італійскім парламенті в розправі над міністерством заграничних справ відзивали ся деякі голоси про тридержавний союз.

Нічого дивного при відомім складі римского парламенту, що при сій нагоді не обійшло ся без напасть на Австрію. Але тих іредентистичних голосів деяких послів не треба брати так трагічно, як і домаганя посла Люцатого о спростованє австрійско-італійскої границі, або погрози про зміну союзу, ваколиб при віднові торговельних договорів дійшло до цлової війни. Однак міродайною в тих розправах була лише річ міністра заграничних справ Прінетого у відповіді на інтерпеляцію посла Барчіліні що-до погляду на тридержавний союз.

Заява Прінетого про тридержавний союз не є зовсім несподіванкою. Тридержавний союз, по думці міністра заграничних справ, день в день стоїть певним доказом єго мирного характеру, а заразом показує, що приязні зносини з Францією зовсім не стають в суперечности до тридержавного союзу. Очевидно важним є тут ступінь інтимности Італія, що як член тридержавного союзу бажає також приязних зносин з учасницею дводержавного союзу, могла би легко сильнішою прихильністю для дводержавного союзу довести до ослабленя тридержавного союзу.

Треба тямити, що рівночасні зносини з обидвома союзами не можуть ділати як рівнобіжні сили, але в деяких зглядах стають собі на перекір. Строго міністеріяльна «Tribuna», що вже перед виступом Прінетого в парламенті підготовляла єго заяву в суспільности, дивним способом нічого не згадувала про відносини Італії до дво- і тридержавного союзу. Але тимча

Три недолі.

(Можу другові Грицькові Будеволі).

(Дальше).

На зеленій кісниці¹⁾, віля старого міста Сявока, стояла собі коршма невеличка під китицями²⁾. Жид у ній пейсатий, пацалач³⁾ з хрещеної крови, так і шатав ся з шабасівкою у яму⁴⁾, а молоде паршивя доливає поруганцям старого меду та полинкової.

На дворі, на припонах, пасуть ся посідлані коні, богатий наряд на них. Самі паня лигають на всі заставки, аж розшедрились з похмілля, пустують до зволу. Старого наділяють нагаями по спині, молоде прижимають, а придасть ся, і цілюють. Звичайно, паньска натура: що котрому до дяки⁵⁾, те і дів. Хто з перепоею завів собі цісно, хто без помки простягнув ся здовж лавки, ивший міряє коршму...

— Нуґе, паршивий, сякий-такий! Дарма сидиш! — покрикнув якийсь голодрабець: — почастував, то і підскочилось би. Засьпівай: під старопольского, а ні — то... та потягнув нехриста здовж жупана, аж зігнув ся за шинквасом.

— Вільні жарти з паньскої ласки — відзеленкав зубами старий Мошко. — А чи того варт такий як я, за перепоишем, паршивий жид для таких ясных ніг хоч виснути?

— Veto, veto! — скричав опанистий окомон: — а то еплюгавив би, собака, наш тавець. От так дещо з маюфес або з аллелуя най заєспіває, таке — concedo.

— Ахес мір! Де Мошкови до того? А то би ще ясні уши хрочувчм голосом вразив.

— Принуки єму треба, принуки! — покрикнули другі та змірили жидя нагаями, як довгий. — Сьпівай, а ні... то далій.

— Чому ні? — відстогнав чим дуж нехрещений. — як ясна ласка послухати, чому ні? — та захрипів ось такої:

Танцювали ковалі
І великі, і малі,
А старого ковала
Посадили на теля,
Ковалиху на бичка,
Гетьта, вішта, козачка!

— Иньчої, иньчої! — загомоніла шляхта.

— Зараз! Най згадаю, зараз! — і захрип жидиско.

•Ой, кивала молодичка
Пальчиком на мене:
Прийди, прийди, гожий хлопче,
З вечера до мене.

Ха, ха, ха, — ретотались конфедераки —

добрий голос, слово гонору, браво! На пова єго висвятити, на схізматика!

Одні сьвятять, другі хрестять, а жид, за принукою, реве: паки-паки!

Таке діло вело ся там. Вчера «ратували волно», набігли Тернаву, гарду добич роздобули, годі не веселити ся. Веселять ся погані, а нарид стрівожений плаче кровавими сльзіми, стогне у залізних путах. Непевне єму ні придбане, ні життя. Добре то і кажуть: «Половина сьвіта скаче, а ще більша плаче». Таке і тоді було, бодай не згадувати!

— «Кадивай піде ниньки погоня, панове шляхта? Вечір настав — згучав старший недолудок.

— На раду, на раду! — загомоніли другі, підводячи ся чим дух та протираючи заспані очі. Станули відтак на вкружки свого ватаги, що помоспанкавши зі сто раз, звелів прямувати на Бірчу.

Підвів ся княжик, сьвітить на лемківскі гори, а паня їдуть волі добувати...

А що дів бідна Олена? Проплакала молоді думки, їй вже ні щастечка, ні «долейки, ні відрадойки». Подомінь палахкотить на печі, сама Олена звернулася проти ікон, щиро молить ся за свого сокола, кладе поклони, аж — штук: вбігає єї Василь, блідий — крив Боже сьвятій — без чухані, без калапа, розхристаній, дріжить мов той листок осиковий.

¹⁾ кісниця = сіножать.

²⁾ китиця = синоя до пошиваня стріхи.

³⁾ пацалач = цуцатий, товстий на лиці.

⁴⁾ одно = що з сьвічкою у погріб.

⁵⁾ дяка = внодоба.

сом вельми горячо остерігала перед нерозважним розривом існуючого союзу. «Найблизшим наслідком такого передчасного розриву існуючого союзу», писала «Тribuna», «був би австро-німецько-англійський союз, а через те Італія більше втратила би, як би деінде зискала». Впрочім добре відомо, що Франція тепер зовсім не думає про війну з одною з трисоюзних держав, позаяк нині вона доволі занята мароканським питанням (про се ми недавно подали окрему вступну статтю) і змагає до того, щоби західну область Середземного моря зробити «французьким морем». Против сего змагання виступають найбільше інтереси Англії, а з трисоюзних держав як-раз найбільше Італія, отже та держава, що бажає приязни з Францією.

Доволі широко розводив ся Принеті про відносини Австро-Угорщини до Альбанії. Він сказав, що Австро-Угорщина не має в Альбанії дальше сягаючих або інших прав як Італія.

Він вказав при тім на «нові матеріальні та інтелектуальні зв'язи», які настали між Італією і Альбанією. Як відомо, в ся італійсько-балканська політика ще вельми нової дати, а до того доволі штучно сконструована, позаяк між Савойскою державою а Балканським півостровом розлило ся широко Адриїське море, а так само трудно було би виглядіти якесь національне, культурне а навіть політичне споріднене між Італією і Альбанією. До тогож правительства Австро-Угорщини і Італії висловили ся при кінці 1900 р. про Альбанію і висказали, що обосторонні інтереси сходять ся в удержанню територіального status quo. Також Принеті зявив тепер, що обидва правительства «з рівною безінтересовністю глядять на розвиток і поступ альбанського народу і в будучині так будуть глядіти. Міністеріяльна «Тribuna» іде даліше, як заява Принетого. Она хоче навіть в новім договорі тридержавного союзу домагати ся прямого обезпеченя Італії що-до будучини Альбанії. Після сего урядового органу повинна Італія домагати ся або удержання status quo в Альбанії, або її незалежності. З заяв Принетого і виводів «Тribuna» виходить ясно, що в Італії тепер починають дуже ревниво займатися балканським питанням, для якого доси правительство римські круги не проявляли такого розуміння.

Вельми широко розводив ся Принеті над цловими договорами, а особливо над австрійським цдом від вина. Він зазначив з притаском, що в нинішніх часах загранична політика, яка не змогла би обезпечити краєви торговельних користей, не була би зручна і щаслива. Сї погляди Принетого стають в суперечности до недавньої заяви гр. Голуховського в делегаціях, що

— Олені, серце, конфедераки за мною! — покрикнув і повалив ся на осліп без духу. На дворі заскавуліла собака і купою в хату всунулись поругані.

— Ага! подибали собачу шкуру, за бабу заховав ся! Тра-б ва ремініці подерти, щоб не заблаглось вдруге клепати косу собачому хамови.

Одні тягнуть дріжачого Василя, годять нагаями, не зважаючи, де очи, де лице: періпати¹⁾ так; а другі відводять нещасну Олену, що плаче, а слези не ринуть. Виволікли їх вже живо-сьилом²⁾ на обістє, самі добушують у хаті, забирають статок і приховок — своєї волі добувають...

— Годі вже, доста, панове шляхта! — покрикнув сам ватага: — хату запалити, а собачу душу на припіп до коня, най дорогу у Бірчу покаже. Там решта кари...

Біла мов білочок стала на сї слова Олена, заголосила сумно, аж страшно. Хотіла она тим покрикком серця власкавити долю своему соколеви. Припала до ніг ватаги, обгортає їх рученятами, але годі — не власкавила. Затупотіли воронії, підвела небога оченята і — падойку! — побачила свого Василя на зелінім ретязі, що так обвив ся вколо его шві.

Не устояла бідна, повалила ся без духу, а місяць сьвітить собі на Бірецький похід.

(Дальше буде).

політичні і торговельні договори не стоять зовсім в такій тісній звязи. Впрочім гр. Голуховський, як се заявив его італійський товариш, має намір що-до винного цла піти аж до крайньої границі уступок, які дало би ся погодити з австро-угорськими інтересами. Треба отже ще виждати, як далеко уступчиве буде австрійсько-угорське правительство, а як далеко будуть сягати домагання Італії. На разі мусимо прийняти до відомости італійські голоси про тридержавний союз, і розважити, які вигоди подає нам Італія за свої давні і нові домагання.

Краєвий Соїм.

При вчерашнім виборі до комісії увійшли: До адміністраційної комісії пп.: Бялогурский, Чайковский, Володислав Віктор, Ценьский, Дворский, Гурский, Гупка, Яблонський, Йордан, Каратницький, Малаховский, Пілят, Розвадовский, Рудроф, Сенковский, Созанський, Шентицкий Іван, Тшецьский, Вітославський, Водзіцкий, Вуйцік.

До шкільної комісії пп.: Бадені Казимір, кс. Більчевский, Целецкий, Чарторський, Дідушицкий Войтх, Якубовский, Козловский, Крамарчик, Кручкєвич, Маїсс, Міхаловский Еміль, Мілевский, Пузина кс., Райский, Ротгер, Созанський, о. митроп. Шентицкий, Вахнянин, Залеский, Цолль.

До петиційної комісії пп.: Беляньский, Бойко, Дідушицкий Кароль, Гаморак, Городиский, Югендфайн, Клеменсевич, Костгайм, Кремпа, Міхальский, Незабітовский Витовт, Новаковський, Охримович, Окуневский, Ольшанський, Семігінский, Слотвицький, Среднявський, Стила, Теодорович, Тишковський, Вишничук, Жардецкий.

До правничої комісії пп.: Бруніцкий, Чайковский, Володислав, Чайковский Володислав Віктор, Фрухтман, Гурка, Яль, Яворский Жигмонт, Каратницький, Клеменсевич, Пшиковский, Рудроф, Шецель, Вайгель, Вибрановский, Цолль.

До промислової комісії пп.: Чайковский Володислав, Чеч, Марієвский, Міхальский, Незабітовский Витовт, Остапчук, Погочкий Роман, Романович, Ротгер, Скинський Здислав, Вайгель, Жардецкий.

До банкової комісії пп.: Абрагамович, Біндер, Горайский, Гневощ Володислав, Крайньский Володислав, Левенштайн, Мандичевский, Мерунович, Рапапорт, Розвадовский, Сціпо, Сенковский, Скалковский, Вайгель, Жардецкий.

До сільної комісії пп.: Дідушицкий Клементий, Гурка, Коритовский, Мерунович, Мандичевский, Слотвицький, Стояловский, Важеха, Вишничук.

До гірничої комісії пп.: Беляньский, Горайский, Клеменсевич, Охримович, Потоцкий Андрей, Рапапорт, Скинський Адам, Шентицкий Іван, Вісневский.

До податкової комісії пп.: Абрагамович, Дідушицкий Кароль, Голуховский, Яворский, Крайньский Вікентий, Мілян, Левенштайн, Мандичевский, Скалковский, Скинський Адам, Шеліский, Шентицкий Іван, Вайгель.

До комісії господарства краю пп.: Чеч, Дата, Дідушицкий Клементий, Гневощ Володислав, Горайский, Гупка, Крайньский Вікентий, Клеменсевич, Кшиштофович, Пузина Юліян, Сангушко, Стадницький Станислав, Струшкєвич, Шнелль, Тарновский Здислав, Теодорович, Вівієн, Вісневский, Водзіцкий.

До дорогової комісії пп.: Бернадзіковский, Борковский, Чеч, Гневощ Станислав, Гюньский, Єнджейович Станислав, Менціньский, Махаловский Йосиф, Незабітовский Витовт, Охримович, Ольшанський, Півіньский Мечислав, Ромер, Сая, Скинський Здислав, Стажинський, Швед, Урбанський, Вісневский.

До залізничої комісії пп.: Беднарский, Біндер, Гневощ Станислав, Єнджейович Станислав, Коритовский, Любомірський, Малаховский, Менціньский, Окуневский, Олесницький, Осуховский, Потоцкий Андрей, Рапапорт, Шецель, Скинський Здислав, Вівієн, Вайгель, Залеский.

До санітарної комісії увійшли пп.: Бернадзіковский, Чайковский Володислав, Голуховский, Яблонський, Якліньский, Йордан, Кшиштофо-

вич, Мандичевский, Ольшанський, Тшецьский.

До комісії для рентових сел увійшли пп.: Чайковский Володислав Віктор, Гупка, Єнджейович Адам, Югендфайн, Пілят, Півіньский Мечислав, Поточек, Райский, Сенковский, Скалковский, Среднявський, Тшецьский, Урбанський, Вахнянин, Жардецкий.

Членом бюджетової комісії вибрано на місце б. посла Гольдмана — н. Н. Левенштайна.

Членами надзираючої Ради краювого Банку вибрано пп.: д-ра Федака, Ст. Єнджейовича і Кр. гр. Сціпіона, заступниками членів: пп. др. А. Лозинського і Юліана Миколая.

Комісії уконституовали ся зараз після вибору, ще підчас вчерашнього засідання.

НОВИНИ.

— Календар. В четвер: гр.-кат. Теодота; рим.-кат. Регіни. В п'ятницю: гр.-кат. Єфрема; рим.-кат. Альойзії.

— Репертуар руского народного театру у Львові. В четвер дня 20. с. м. (в салі «Gwiazd-a» ул. Францішканьська): «Загублений рай», драма в 5-дівх Тогобочного.

Початок точно о 8. год вечером. Ціни місць: Крісло першорядне 2 кор.; крісло другорядне 1 кор. 60 сот.; крісло третьорядне 1 кор. 20 сот.; штерер стоячий 80 сот., а для гімназистів і військових низше фельдвеля 50 сот.

— З Жовкви одержуємо спростоваче яке дуже радо містимо. Оно звучить: Хвальна Редакціо! «В ч. 122. «Руслана» було поміщено в новинках під заголовком «Релігійна нетерпимість», що один Василян з Жовкви мав в Зазулицях проповідь против православних. Сю відомість подала Хвальна Редакція за червоцекою «Буковиною». — На се відповідаємо коротенько, що жаден Василянина з Жовкви ніколи не поповідав в Зазулицях. Просимо уклінно ті слова в Вашій часописі помістити. З належним поважанем ОО. Василяни в Жовкві.

— Загальні збори товариства взаім. помочи диків церковних гр.-кат. львівської архієпархії відбудуть ся дня 2. липня с. р. о год. 10. цало в духовній семінарії у Львові, по попереднім відправленю Служби Божої. Дневний порядок: 1. Sprawozdanie за діяльности виділу. 2. Спривозданє касове. 3. Реферат о. Тяничкєвича. 4. Внесєня членів.

Виділ товариства взаім. помочи диків церк.

— З гімнастичного товариства «Соки» у Львові. Дня 15. червня с. р. засновано при «Соколі» школу борбицтва. Хто з Другів хоче брати участь в борбицтві, нехай зголосить ся до котрого небудь члена Старшини і зложити на его руки приписану місячну вкладку 40 сот. Наука відбуває ся ві вторник, четвер і суботу від 7. год. вечером. За Старшину: Др. Гукєвич за голову; Денис Кришка справник.

— Вісти з американської Руси. (Справозданє з засідання комітету Тов. «Руский Народний Дім еміграційний в Америці»). Дня 19. мая с. р. в рускій школі в Джерзи Сіті предєдатель товариства отворив засіданє в присутности слідуєщих членів комітету: Л. Сиротяка з Йонкерс, К. Кірчова з Джерзи Сіті, Ів. Паріяка і П. Яреми з Нового Йорку, о. А. Бончевского з Ансонії, тай слідуєщих гостей: Ів. Сабата з Йонкерс, Д. Данька і Ф. Студента з Ансонії, о. Н. Дмитрова з Трой, Ф. Годя, Я. Коди, Д. Салея, С. Бреня, В. Гладика з Нового Йорку, Л. Гулі, Вас. Кришницького, Д. Голода, П. Чухти, Гар. Соколича з Джерзи Сіті. — В. Гладик, Ів. Паріяк і предєдатель тов. навели багато випадків, котрі доказують, що польський дим емігрант в Новім Йорку (під зарядом «сіоstr») зле обходить ся з рускими емігрантами, а навіть не хотів видавати дівчата крєвним помімо доброї поруки. Всі одиголосно ухвалили зірвати всякі зв'язини з польським домом емігрант, а навязати зв'язини з австрійським домом емігрант, а то в той спосіб, що доки не отворить ся наш руский дим еміграційний, то так довго наш руский агент буде через австр. дим відбирати руских емігрантів. Переведенє і заключенє угоди з австрійським домом емігрант, порученє комітетови ад носє вибраному, а то: предєдательови тов., Ів. Паріякови і В. Гладикови. — Принято до відомости касове справозданє секретара і касєра по ден. 19. мая с. р. Стан каси 600 долларів 21 цент. Також принято до відомости, що касєр зложив бонд (вартісні папери) на 1000 долларів, котрий находить ся в руках предєдателя. Д-ра Теофілія Кормоша в Перемишли іменовано адвокатом і заступником справ руско-американських в старім краю; в виду сего тутешні Русяни, если мають в краю яку «справу» ґрунтову або другу — можуть удавати ся до него впрост або через наше товариство Р. Н. Дім Емігрант. (предєдатель уділить рад даром). Незадовго тов. навязє зно-

¹⁾ періпати = бити, щоби тіло аж перістє стало.

²⁾ живо-сьилом = на силу.

сини і з руским адвокатом на Угорщині. — Ухвалено, скоро лиш буде руский агент, вистарати ся о право продажи корабельних карт і утворити бюро робітничє з агентами в кожній нашій рускій колонії. Ся вже де є чесний Русин продаючий корабельні карти, то товариство его затвердить яко свого заступника і поручить его загалови, а дотичних емігрантів присланих агентами наш агент буде відпроваджувати на кораблі. — Ухвалено еще раз завізвати всіх руских священників, рускі братства і громади, щоби вступали в члени нашого товариства, бо жертвувати раз на рік 50 центимів чей нікому не є тяжко. — Ухвалено дальше ті братства, що зголосили своє приступленє до нашого товариства, а дотепер грошей не надіслали, зашитати, що за причина їх зволіканя і чому дотепер не виконали добровільно прийатої ухвали. (За амер. «Свободою»).

— **„Малорускі забаганки“.** Під сим заголовком шовіністичне «Новое Время» наводить три справедливі домаганя Українців і називає сі домаганя безосновними і нерозумними. Ось вони: проєкт розповсюдженя в полтавській губернії українських брошюр про сільське господарство; жаданє Українців з Чернигова і Харкова, аби викладовою мовою в низших школах була українська мова; просьба Українців з Херсону о дозвіл видавати по українськи народної часописи «Степ!» і «Забаганки» «Новое Время» не лише висміює, але в своїй шовіністичній кацапській безличности пригадує Українцям, що державні закони не дозволяють їм домагати ся щось подібного, бо — як каже — викладовою мовою в Росії мусить бути російська «общє-літературна» мова, «яку лише великий наріц може мати» (?).

— **3 львівської судової салі.** По одностайній перерві знов почала ся вчера розправа проти Фелікса Тумєна, б. завідателя львівської філії «Unio catholica», і покінчила ся о 11^{3/4} год. в ночи. Трибунал асудив Тумєна на один рік тяжкої в'язниці з постом щомісяця, і на зворот 340 зр. одній з пошкодованих сторін. В мотивах вироку трибунал зазначив, що обжалованого признано винним злочину сиренєвєреня пожеже він сам признав ся до сего, однак не прийнято поєнюваня обжалованого, що він зібраних канцій ужив на ціля організації інституції. Трибунал зазначає, що обжалованій видаючи гроші, переступив круг свого діяня, зачеркнений інструкцією бар. Кальберматєна, і тим саме допустив ся сиренєвєреня. — Оборонєнь зголосив важалєнє неважкости.

— **Іспит зрілости в перемиській рускій гімназії** відбув ся в днях 11—15 червня під проводом інспектора крайного п. Івана Левицького. До іспиту приступило 29 публичних учеників. Іспит здали з відзначєнєм: Гемба Петро, Медницький Денис; з добрим успіхом: Бараник Василь, Білобрат Корнїло, Гамрацєй Володимир, Галійчук Теодор, Кашій Михайло, Карпик Ярослав, Колтунюк Ярослав, Котєцкїй Костє, Котєє Володимир, Круцько Семен, Лєпкїй Николай, Ничай Стефан, Ровидкїй Володимир, Савицькїй Іван, Савчин Автїн, Смолинський Іван, Тєсля Евстахїй, Філіпович Іван, Чайковський Теофіл, Юрчак Петро, Яць Михайло. Двох абітурієнтів має поправити іспит по фєрвах, один відступив, а один репробований на рік.

— **Таємне супружество.** Перед двома роками помер в Арно в 75 році життя архикнязь Ернєст, внук славного архики. Кароля. В відєньських дневниках появили ся тоді неясні згадки про нещасливє житє помершого задля якихсь любовних обєтєвин. Справу вияснила аж тепєр брошура п. з. «Die heimliche Ehe des Erzherzogs Ernst von Oesterreich und seine Kinder» — яку написали інтерєсовані і представили цілу історію в драстичній спосіб. Змієт брошюри ось такий: Дня 16. цвєтня 1858. р. відбуло ся в мешканю архики. Ернєста в Люблянї тайнє вінчанє его з гарною Мадяркою Лаврою фон Скублиць, яку на приказ архики. записано яко бар. Вальбург. Вінчав їх військовий капелян, а свідком був архики. Геєрик. На шлюбній метриці капелян записав се супружество яко морганатичнє. Оно було церковно важнє, але законо неважнє, бо противило ся статутам Габсбургского дому. Здаєсь навіть, що пізнійше се супружество в Римі уневажнєно, а іменню тоді, як над задовєжєним архикиязєм заведено кураєтєлю, яку справував его брат архики. Райнер. В тім часі померла бар. Вальбург і полишила четверо дїтей. Троє живє ще доси: найстарша дочка є умисловю нерозвинєна, молодша Кльотильда віддала ся за угорского ротмієтра, а син Ернєст був офіцїром, але коли наробив довгів, а опікун не хотів їх платити, Ернєст розпращав ся з військом. Опієсля мав карний процес, був кондуктором при трамваю, а нинї має у Відні якусь малу посаду і є батьком пятерї дїтей, яким посвєчено в книжці довшу згадку. Кльотильду і Ернєста виховувано коштом архики. Райнера, котрого секретар був їх опікуном. Батько, архики. Ернєст, бачив ся з дїтьми, коли они вже підросли, і признавав ся в розмові з ними, що є їх батьком. Кльотильда мала навіть бути у цїсаря Франца Йосифа на авдїєнції, а як каже автор брошюри, предложєно їм

200.000 злр. за зречєнє ся всяких претєнсій. Однак обоє не пристали на се і домагають ся відданя спадщини, яка пієсля їх численя має вивосити 12 мільонів. Видко, що у Відні мусять бути перєсвідченї про розвизанє супружєства, коли з ними так строго поводили ся. Неясною є також справа шлюбного свідочєства, яке капелян видєр був з книги і довгий час переховував у своєї родинї.

— **Підписка на ренту в урядї почтової щадниці.** Одержуємо отсе письмо до замієнєня: Для улєгчєня підписки на нову 4% ренту коронну приймають єї всі почтові і податкові уряди до почтової щадниці. Ті уряди видають сторонам безплатно проспекти та взірці зголошєня, напечатанї в дотичних краєвих язиках. Почтові і податкові уряди обдїєлено вже потрібними друками, а посилка їх обнимала около 1.000.000 взірців. З огляду на згаданї приготєвлєня і на дуже корисний курс підписки ожидє ся, що публіка буде ся користувати числєнно даною єї нагодою позиточного умієщеня абєрєжєного капіталу. Уже тепєр явлє ся много запитів в згаданїй справі.

— **Реформа калєндаря.** Популяризатор астрономії, Кароль Фляммарїон, задумав вєствити новий калєндар, який мав би складати ся з 364 днів або 52 тижнів; але що астрономічний рік складає ся з 365 днів і 6 годїнь, то з тих надпрограмовних днів мав би зложити ся що 6 лїт один тиждєнь. Сей тиждєнь мав би бути вільний від праці для всіх і Фляммарїон хотів би, аби всі люде щасливо его провели. Але чи недуги і смєрть будуть его свєяткувати? — Тому і реформатор оголосив, що має 5.000 франків, зложєних якимсь добродїєм, в нагороду для того, що подаєть найліпший проєкт реформи калєндаря.

— **Конкурс.** Митрополїтча консисторїя розписує конкурс на одну стипєндїю іменї св. Георгія для слухачів права в річній квоті 200 корон в рєчинєм до дня 6. лїпня с. р. Убігатєлі мають виказати ся: 1) що походять від отця рускої народности і є гр.-кат. віроісповіданя; 2) що є сиротами або сьнями убогих родичів, котрі рускій народности сугь вірні і таксамо діти свої виховують, що належать виказати посвїдчєнєм дотичного гр.-кат. пароха; 3) що укінчили гімназію з найлучшим успіхом. Сїни гр.-кат. житєлів дрогобицьких при других рівних обєставїнах мають першєнєство. — Академіки, що побїрають сю стипєндїю, мають виказати ся свідочєством дворічних студій рускої літератури підчас правничої науки — або вже відбутих, або зараз відбутїх ся маючих. Право наданя сєї стипєндїї прислугує Високопрєосвєщенєному Митрополїтї — і просьби о наданє заосмотрєні відповідними свідочєствами мають в висшє означєнїм рєчинї за посередництвом Свєтлої Колєгії профєсорів вислєні бути до львівської гр.-кат. митрополїтчої Консисторїї.

— **Ц. к. Дирєкція залїзниць державних у Львові** оповіщує:

З днем 15. червня с. р. отворєно для руху особового і обмежєного руху пакункового перєставок: «Острєвєць», який лєжить поміж стацїями Гвоздєць і Вікно на шляху Дєлятин-Коломия-Стефанівка в окрузі ц. к. дирекції залїзниць держ. в Станїславові. Час відїзду по їзді, які задержують ся на тім перєстанку, по даной в розкладі їзди з дня 1. мая 1901. таб. V. ц. Бїлєти їзди видають кондуктори в поїзді. Експедиція пакунків в дбуєє ся за оплатою в стацїї відбору.

— **Дрібні вісти.** Ректором львівського університету вибрано вчера радника двора д-ра Людвика Ридигєра профєсора хїрургії. — Паламар церкви св. Петра і Павла у Львові спїймав вчера волоцюгу Петра Кавюгу саме в тїй хвилї, як він розбив церковну пушку і утікєв зі скраденими 14. кор. 88 сот. Кавюга оправдуєє ся тим, що розбив пушку, бо гинув з голоду. — На шляху Станїславів-Кєресємєзє привєрєно вчера залїзничий рух. — В Берлинї помер історик штуки Герман Грім, автор твору «Житє Михайла Анджеля». — В Петєрбургї помер шєсатєль Сєргїй Максимів.

— **Гумористичний кутїк.**

По матурі.

— На який ти факультет

Намірив тепєр пустити ся?

— До тепєр я не рішивсь

І не можу ще рішити ся.

Я не знаю виглядів

У тих заводах будучих

От, порадь, де мож найти

Успіхів як мож найлучших?

Скажи, приміром, чому

Як лиш докторат зложити,

Лїкареви зараз вільно

Хорих всіх людіє лїчати —

А адвокат аж сїм років

Мусить бути «під рукою»,

Нїм отвориє самостїйну

Канцєлярїю вже свою?

— Сей австрїйський наш порядок

Цїлковиту має рацію:

Тамтої робить на житю

Сей в кишєнї операцію.

Підгіряни.

Драма в трєх актах І. Гушалєвича, музика Вєрбїцького.

Відновлєнє одної з найліпших штук давнїєшої доби, а безперєчно найліпшої з тих, які вирєсли на галицькїм ґрунтї, трєба зачислити тепєрїшній дирекції у велику заслугу.

Жаль, що львівські Русини не признали старєнь дирекції, та своєю неприєсутностию задокументували цїлковиту байдужність до історії нашого театру і драматичної літератури. А якраз у Львові повинно було представлєнє «Підгірян» привяти торжєствєнний настрїй, бо тут дієлав і живє ще до тепєр старєнський автор сєї гарної штуки. Нїхто не і подумав про те, щоби автора попросити на представлєнє давного твору его духа, який стїльки лїт одушевляв та забавляв руску публіку, щоби автор пригадав собі творчїєть своїх молодих лїт та відчув дяку молодшого поколїня.

А вчєрашня вистава зовсїм надавала ся на такий ювілєйний обїд. Артиєсти грали і спївали просто концертно. Лише загалнє темпо так у гр., як і в більшїй частї спївів видало ся нам за повільнє, що зазначуємо на адресу п. режїсєра і капєльмїєтра. Щоби поодинокю назвати визначивших ся артиєстів, трєба би перєписати цїлий зфїш, бо всі справді виїшли знаєнїто з повіренєх собі рілє. В подрїбности мусїмо піднєсти гру п-ні Рубчєкової (в ролї Олі), єї чудєсний лїрвчїний тон і природну, модуляційну деклямацію. Се був першїй виступ п-ні Рубчєкової підчас тепєрїшнього побуту і ним ова доказала свою безаєстанну працію і великий поступ. Сєміло можємо виказати надїю, що п-ні Рубчєкова стане небаєм в драмі тим, чим п. Рубчєк є в сьлові. Бож вчєра і заспївав він своім милозвучним, а грїмким басом — що аж нам грудь розширало... там на аудиторїї! При цїлій силї своєго голоєу спїваєк не вкладає в него нї дрібкї форєн, крєпчєндує тони, зливає їх і модулює гарно, при виразистїй деклямації. Стїльки прикмет у спїві, та ще басовім, найтї можна хїба у великого спїваєка. Так само і під оглядом гри «батько Трофим» виїшов добре в ієтерпрєтації п. Рубчєка.

Вчєра виступав першїй раз б. тенор руского, а потім польєского львівського театру п. Григорєвич. Рєла Стефана не давала нагоди до розвинєня голоєу, бо спїви обєртають ся лише в низших тонах, але і тут спїваєк виявив голоєвий матерїял і знанє спїваня. В грї не підхопив ячєсь одноцїльного, вірного тїпу, а се походило можє з нецїлковитого оєанованя ролї. П-на Бучманівна в ролї старої Анни мала за мало харєктеристика сїльської жївки, хотїй взагалї грала і спївала добре, а п-ні Оєпановичєва як Чєпорїйчїха виглядала дуже гарно. П. Нїжанковський в ролї вїїта Чєпорїя був за одностайний в тонї та за мало харєктеристичний в руках і поведєню сїльського дука-звїрюєка.

Штуку попередив «Прольог» з опери Матюєка «Інвалїд». Сам помисл «Прольога» вивєдєня старорускої мітєлогїї на сєну, уважємо хїблєним. Коли Офєнбах в «Красній Оденї» вивїв грєцьких богів на сєну, щоби їх викинти, то се єму удало ся, але коли тут виводять руских, поганьєських богів в поважнім намїрї і кажуть їм спївати про просвєту та такі нїншї річи, то се виглядєє... тим комїчїйшє. Оцїнку музика оставляєм фаховій критїці. Зї становїєска перєсїчного слухача можємо висказати ся, що є трєхи за монотонно, та за мало харєктеристичною для трєх голоєів, які беруть участь в дїяльогу: Прабога (п. Захарчук), Чорнобога (п. Рубчєк) і Ангєла (п-ні Рубчєкова). Дяє Чорнобога (дїявола) режїсєрїя нехай придумєє нїншїй «мундїр», бо лєдвї чи дрєвнї Русини-погани представляли собі своєго Чорнобога в ієпаньськїм стрєю, з добї, пізнійшої о яких 1000 лїт! Вїкїнци належить згадати, що хорї держали ся знаєнїто, а змієцнєна музика (16 музикантів) вєла дискрєтно акомпанїємент (крїм контрабаса) і вилєвняла антракти новими, добірними композиціями.

